

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 03.10.1972, sp. zn. 4 Tz 55/72, ECLI:CZ:NS:1972:4.TZ.55.1972.1

Číslo: 29/1973

Právní věta: Trest nápravného opatření nelze uložit pachateli, jehož chování a dosavadní způsob života nedávají záruku, že je možno napravit jej trestem tohoto druhu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 03.10.1972

Spisová značka: 4 Tz 55/72

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Nápravné opatření, Ukládání trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 3 odst. 4 140/1961 Sb. § 23 odst. 1 140/1961 Sb. § 43 odst. 1 140/1961 Sb. § 156 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1973 sb. rozh.

Trest nápravného opatření nelze uložit pachateli, jehož chování a dosavadní způsob života nedávají záruku, že je možno napravit jej trestem tohoto druhu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 3. 10. 1972 sp. zn. [4 Tz 55/72.](#))

Rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne 29. 2. 1972 sp. zn. 6 Ta 108/72 byl obviněný uznán vinným trestným činem útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zák. a byl odsouzen podle § 156 odst. 2 tr. zák. za použití § 43 odst. 1, 3 tr. zák. k trestu nápravného opatření v trvání šesti měsíců se srážkou ze mzdy ve výši 20 Změna zaměstnání nebyla nařízena.

Podle výroku rozsudku se obviněný tohoto trestného činu dopustil tím, že dne 27. 8. 1971 v Mostě při zákroku příslušníků VB je urazil hrubým výrokem uvedeným ve svědeckých výpovědích.

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR zrušil Nejvyšší soud ČSR tento rozsudek ve výroku o trestu a přikázal okresnímu soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že soud vůbec nehodnotil stupeň nebezpečnosti spáchaného trestného činu pro společnost podle zákonných hledisek uvedených v § 3 odst. 4 tr. zák., a výrok o trestu odůvodnil pouze tvrzením, že obviněný jinak v místě bydliště i na pracovišti je hodnocen průměrně a že projednávaný trestný čin nebyl spáchán ve zkušební době. Nezhodnotil však vysoký stupeň nebezpečnosti spáchaného trestného činu pro společnost, když obviněný hrubě narušil veřejný pořádek a ztížil výkon pravomoci veřejných činitelů povolaných zajišťovat veřejný pořádek.

V odůvodnění rozsudku je uvedeno, že obviněný byl již dvakrát soudně trestán, z toho naposledy v roce 1971 pro trestný čin ublížení na zdraví své manželce ve věci 7 Ta 354/71, kdy mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání devíti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu dvou let. Z tohoto pouhého konstatování však samosoudce nevyvozuje žádné závěry a předchozí odsouzení v podstatě vůbec nezhodnotil, a je proto nepřezkoumatelné, o jaký skutek v předchozím odsouzení šlo a jaké poznatky o osobě obviněného z předchozích odsouzení vplynuly.

Pochybení soudu záleží dále v tom, že samosoudce neprovedl v hlavním líčení důkazy potřebné k provedení celkového hodnocení osoby obviněného a jeho tvrzení, že obviněný je v místě bydliště a na pracovišti hodnocen průměrně, nemá oporu ve výsledcích provedeného dokazování. Z odůvodnění není ani patrné, z jakých podkladů při tomto hodnocení vycházel. K osobě obviněného je založen ve spise pouze posudek Státního statku, n. p., Most, v němž je uvedeno, že obviněný pracoval u tohoto podniku od 6. 1. 1971 do 8. 9. 1971, jeho pracovní morálka je hodnocena jako průměrná s tím, že mohl v práci dosahovat lepších výsledků a že nepečoval o svěřený nákladní automobil. Jeho chování na pracovišti a vztah k pracovnímu kolektivu a poznatky o tom, zda nepožívá alkoholické nápoje, jaký má vztah ke společnosti a rodině, tento posudek neobsahuje, ačkoli bylo nezbytně třeba těchto poznatků k hodnocení osoby obviněného. Obviněný krátce po spáchání trestného činu útoku na veřejného činitele změnil pracoviště a bydliště. Přestože samosoudce rozhodoval o podané obžalobě koncem února 1972, nevyžádal si k posouzení osoby obviněného, jeho chování a vztahu k plnění pracovních úkolů, k pracovnímu kolektivu, k rodině a k spoluobčanům ani zprávu od MNV ve Vrbičce, ani od Státního statku, n. p., Lubenec, kde údajně nyní pracuje. Toto doplnění dokazování bylo nezbytné i proto, že z obsahu trestních spisů okresního soudu v Mostě sp. zn. 7 Ta 354/71, kterým Nejvyšší soud ČSR výjimečně dokazování ve veřejném zasedání doplnil, vyplývají i závady v jednání a chování obviněného k rodině, jeho sklony k požívání alkoholu, pod jehož vlivem, jak plyne z rozsudku okresního soudu v Mostě ze dne 9. 6. 1971 sp. zn. 7 Ta 354/71, dvakrát vždy v podnapilém stavu fyzicky napadl svoji manželku, které ublížil na zdraví a zavinil její pracovní neschopnost, i závadné chování v rodinném životě, uváděné ve výpovědi J. H. jako svědkyně (č. l. 7 spisu 7 Ta 354/71 okresního soudu v Mostě). Doplnění bylo dále nezbytné i proto, že obviněný velmi často mění zaměstnání.

Výsledky dosud provedeného dokazování k osobě obviněného nasvědčují tomu, že obviněný nedává záruku, že by i bez výkonu trestu odnětí svobody vedl řádný život pracujícího člověka. O tom svědčí i zjištěný fakt, že obviněný přesto, že byl pro trestné činy násilné povahy rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne 9. 6. 1971 sp. zn. 7 Ta 354/71 odsouzen a tím současně varován i poučen o tom, že bude přísněji postižen, pokud by se znovu dopouštěl trestné činnosti a nežil řádným životem pracujícího člověka, dopustil se již 27. 8. 1971 úmyslného trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zák. Jde proto o recidivu obviněného v páchaní trestných činů; tato recidiva nasvědčuje, že je hlouběji narušen, že nežije řádným životem pracujícího člověka, takže k jeho převýchově je třeba výkon trestu odnětí svobody. Účelem trestu podle § 23 odst. 1 tr. zák. je chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchaní trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti. Vzhledem k recidivě obžalovaného i podle dosud provedených výsledků dokazování lze učinit závěr, že obviněný nedává záruku, že by bez výkonu trestu odnětí svobody vedl

nadále řádný život pracujícího člověka, tedy že by byl dán základní předpoklad pro použití § 43 odst. 1 tr. zák.